

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษา ภูมิปัญญาการปราบปรามของพล.ต.ต.ขุนพันธรักษ์ราชเดช โดยการเก็บข้อมูลจาก พล.ต.ต.ขุนพันธรักษ์ราชเดช และครอบครัว ผู้ได้บังคับบัญชา ผู้เห็นเหตุการณ์และผู้ที่เคยถูกพล.ต.ต.ขุนพันธรักษ์ราชเดชปราบ ด้วยวิธีการสังเอด สัมภาษณ์แบบเจาะลึก พร้อมถ่ายภาพประกอบเท่าที่จำเป็น แล้วนำเสนองานวิจัยแบบพรรณาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า พล.ต.ต.ขุนพันธรักษ์ราชเดช ซึ่งเป็นนายตำรวจมือปราบคนสำคัญของกรมตำรวจซึ่งรับราชการในช่วงปี พ.ศ.2472-พ.ศ.2505 โดยได้สร้างผลงานในการปราบปรามประตบผลสำเร็จจนเป็นที่ยอมรับ ของกรมตำรวจ และที่สำคัญ คือ เป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยทั่วไป ทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นศรัทธาต่อวงการตำรวจมากขึ้น ความสำเร็จในการปราบปรามของพล.ต.ต.ขุนพันธรักษ์ราชเดช เป็นผลจากการใช้ภูมิปัญญาด้านต่าง ๆ ทั้งที่ศึกษามาจากระบบการศึกษาและการรู้จักปรับใช้ภูมิปัญญาที่มีอยู่แล้วในชุมชนนั้น มาใช้ในการปราบปราม เช่น ภูมิปัญญาการใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและวิธีการปราบปราม วิธีการสืบสวนของพล.ต.ต.ขุนพันธรักษ์ราชเดช ทำให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง เป็นผลทำให้การจับกุมไม่ผิดพลาด โดยใช้วิธีการฝังตัวอยู่ในพื้นที่ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ปลอมตัวเป็นคนรับซื้อเปิด โก การให้ผู้ได้บังคับบัญชาแฝงตัวอยู่ในกลุ่มใจ ประการสำคัญคือ การได้รับความร่วมมือทั้งคนในชุมชน ผู้นำหมู่บ้าน เป็นผู้ให้ข้อมูลข่าวสารที่ทักทิง อาหาร จนทำให้สามารถจับคนร้ายได้สำเร็จ ซึ่งตำรวจในยุคหลังๆ น่าจะเอาเป็นแบบอย่างหรือนำไปปรับใช้ ภูมิปัญญาการปรับใช้ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมชุมชน การเข้าใจคน และเข้าใจสังคมของพล.ต.ต.ขุนพันธรักษ์ราชเดช ทำให้ท่านสามารถนำบุคคลทั้งคนดีและคนที่เคยประกอบมิชอาชีพ ทั้งโดยเจตนาหรือไม่เจตนา ให้หันกลับมาสู่สังคมด้วยความปกติ โดยใช้วิธีการผูกมิตร ผูกเกลอ ด้วยความมีจิตใจนักเลง ช่วยเหลือคนโดยไม่หวังผลตอบแทน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเด็ดขาด อย่างเอาจริงเอาจัง รู้ว่าควรนำใคร ใช้อาวุธประเภทไหนจึงจะทำงานได้สำเร็จในการปราบโจรแต่ละชุมชน จนทำให้คนในชุมชนหันมาให้ความร่วมมือกับทางราชการเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ด้วยเชื่อมั่นในตำรวจและกระบวนการยุติธรรมมากยิ่งขึ้น ภูมิปัญญาการใช้หลักจิตวิทยาโดยอาศัยการศึกษาการใช้ไสยศาสตร์ วิธีการดังกล่าวนี้ ถือได้ว่าเป็นอุบายที่แยบยลที่สุดของพล.ต.ต.ขุนพันธรักษ์ราชเดช ที่สามารถแลเห็นคน แลเห็นสังคม ตลอดจนถึงวิถีชีวิตในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องของความเชื่อทางไสยศาสตร์และสามารถนำความเชื่อทางไสยศาสตร์ของชุมชนต่าง ๆ มาปรับใช้ในการปราบปราม จนทำให้โจรกลุ่มต่าง ๆ เกิดความเกรงกลัว จนไม่กล้าปรากฏตัว ไม่กล้าปะทะกับพล.ต.ต.ขุนพันธรักษ์ราชเดช และคณะในการปราบปราม เช่น การไปสมัครเป็นศิษย์ของสำนักที่เป็นที่เชื่อถือของคนในชุมชนนั้น ๆ

เช่น การไปศึกษานัดกับอาจารย์ยัง อาจารย์โย เป็นต้น ซึ่งคนในภาคกลางให้ความเชื่อถือและความศรัทธา การสมัครเป็นศิษย์ของสำนักเขาอ้อของจังหวัดพัทลุง ซึ่งคนทั้งภาคใต้ ให้ความเชื่อมั่นในความคงกระพันชาตรี การได้รับการปลุกเสกเครื่องรางจากอาจารย์ยังวัดปากคลองมะขามเฒ่า จังหวัดชัยนาท เช่น ดาบและมีดพก ตลอดจนการนำความเชื่อมาสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ร่วมงาน จนผู้ร่วมงานเกิดความกล้าหาญ มีจิตใจเข้มแข็ง กล้าต่อสู้กับโจรในในทุกรูปแบบทั้ง ๆ ที่โจรมีอาวุธที่ทันสมัยกว่า และโจรบางกลุ่มบางคนได้เชื่อว่ามีความคงกระพันชาตรี หนึ่งเหนียว แต่ก็ถูก พล.ต.ต.ขุนพันธรักษ์ราชเดชปราบได้สำเร็จและเด็ดขาด

ผลของการใช้ภูมิปัญญาด้านต่าง ๆ ของ พล.ต.ต.ขุนพันธรักษ์ราชเดช ทำให้โจรที่เคยฮึกเหิมทำทลายอำนาจรัฐถูกจับดำเนินคดีบ้าง เสียชีวิตจากการต่อสู้บ้าง ที่สำคัญคือ สามารถปราบหัวหน้าขุมโจร ได้สำเร็จจนกลุ่มโจรต้องสลายตัว และลดอิทธิพลลง โจรบางคน บางกลุ่มต้องเลิกพฤติกรรมความเป็นโจรด้วยเกิดความเกรงกลัวด้วยท่านมีทั้งวิธีการ "ปราบ" และวิธีการ "ปราบ" ด้วยความสำเร็จในงานการปราบปรามทำให้ พล.ต.ต.ขุนพันธรักษ์ราชเดช ได้ฉายาต่างๆ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการเชิดชูคุณงามความดีในฐานะนายตำรวจมือปราบ เช่น "นายพลหนวดเขียว" "นายพลหนึ่งเหนียว" "รายอกะจี้" "ขุนพันธรักษ์ ดาบแดง" "นายพลผู้ปราบเสือมือเปล่า"

การทำงานของ พล.ต.ต.ขุนพันธรักษ์ราชเดช ทำให้ชุมชนมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อตำรวจเพิ่มขึ้น ทำให้วงการตำรวจได้รับยุทธวิธีในการปราบปรามเพิ่มขึ้นและส่งผลให้อิทธิพลของขุมโจรลดลงและสลายตัวไปในที่สุด

ABSTRACT

This research aimed to study Police Major-General Khunphantharakrajdej (hereinafter PMGK)'s wisdom of suppression by collecting data from PMGK and family, former subordinates, eyewitnesses, and those against whom PMGK directed suppression measures. The study was conducted by means of observation and in-depth interview with photographs taken as needed. The research findings are presented in the manner of descriptive analysis.

The research findings were as follows. PMGK, who was an officer in the Police Department playing a key role in suppression, served between B.E. 2472 and 2505 (1929-1962 A.D.). He made his suppression tasks so successful that his outstanding achievements were recognized by the Police Department and, very importantly, by the public at large, whose faith in the police thereby increased. PMGK's success in suppression resulted from the use of aspects of wisdom both acquired from formal education and adapted from what had already been in existence in a community, for example, the wisdom of employing methods of investigation and suppression. His investigative method led to information so accurate that no false arrest occurred. This method involved infiltrating a target area by such means as a detective's disguising as a buyer of fowls or planting a subordinate amidst bandits. What was important was that the public as well as community leaders cooperated by serving as informers and providing food and shelter to police agents, thus enabling the police to catch wrongdoers and exemplifying the type of conduct worthy of emulation by police of subsequent generations.

PMGK's wisdom in applying social and cultural factors of the community, and his understanding of human nature and of society, enabled him to lead, either intentionally or unwittingly, both good citizens and one-time criminals to a normal way of life, which he achieved by befriending them and winning their camaraderie, by showing himself as a man of discipline and honor who helped others with no expectation of reward and who strictly and seriously put duty above all. He knew whom he should lead and which type of weapon to choose for successful suppression of miscreants in each community, so much so that citizens in greater numbers turned to cooperate with the authorities, showing their increasing confidence in the police and the judicial process.

PMGK's most ingenious knack was shown in his study of occult science as a psychological tool. This realm of wisdom enabled him to perceive man and society as

well as the way of life in various aspects, especially in matters of occult belief, so that he could apply the occult beliefs of communities to his suppression efforts and therefore deter gangs of bandits from being active and seeking confrontations with PMGK and his suppression team. Among his occult practices was his application to be a pupil at an occult guru's center that was held in high esteem by the people of each community, or he had incisions made of sacred signs on his body by Guru Yang and Guru Yai, who had won the respect and faith of the people of central Thailand. He also applied to be a pupil with the Khao Aw Occult Center in Patalung, for whom the people of the entire southern region had great confidence in the matter of making the body safe from penetration by any weapons. Another instance was his being given charms by a guru of Pak Khlong Makham Thao Monastery in Chainat for protection against being harmed by a sword or a knife. No less, he applied these beliefs to the raising of morale of colleagues, instilling courage and robustness of spirit in them against all forms of fighting put up by bandits who had better weapons. Although some bandit gangs or individual bandits were known to be immune to penetration by any weapons, or in the vernacular "endowed with tough skin", PMGK wore them all down, successfully and decisively.

PMGK's exercise of aspects of wisdom caused bandits once aggressively challenging the power of state to be arrested and taken to court for some and to be killed in fighting for others. What was important was that bandit gang leaders were successfully brought to their knees, so that bandits were forced to disperse and their influence lessened. Some bandits and some gangs put an end to their wayward behavior out of their fear of PMGK, for he had his "cautionary" as well as "suppressive" ways. His outstanding merit as a suppression expert among police officers had won him numerous nicknames signifying such reputation, such as "General with Invincible Moustache," "Tough-Skin General", "Ra-yo Kaji", "PMGK of the Red Sword", and "General who subdues a tiger empty-handed".

PMGK's work won for the police the increasing confidence and faith of the community. It enriched the police's suppression tactic, with the influence of bandit gangs reduced and eventually dying out.